

DANSK ARTILLERI-TIDSSKRIFT

NR. 3
96. ÅRGANG

NOVEMBER

2010

Skarpskydning med REDEYE.

ARTILLERIOFFICERSFORENINGEN

Formand: Oberst B. Mejlholm, Hærens Ildstøtteskole, Hjertingvej 127, 6800 Varde

Sekretær: Major M. Hemmingsen, FAK, Svanemøllens kaserne,
Ryvangsalle 1, Postbox 2521, 2100 København Ø.

Kasserer: AFDING P. Mørkeberg, Hærens Ildstøtteskole, Hjertingvej 127, 6800 Varde.
Giro 5 02 74 38 (Alle ud- og indbetalinger i forbindelse med DAT).

Medlemskab: 250 kr. for et år.

DANSK ARTILLERI-TIDSSKRIFT (medlemsblad for Artilleriofficersforeningen)

Ansvarshavende Oberstløjtnant Anders Poulsen, 2. Uddannelsesafdeling, Hjertingvej 127, 6800 Varde,
tlf. 76 95 55 00. FIIN: 2DARUD-S00AX Poulsen, Anders

*Redaktions-
sekretærer:* Major Carsten Heilmann Petersen, Hærens Ildstøtteskole, Hjertingvej 127, 6800 Varde,
tlf. 76 95 54 30. FIIN: HILS-LV200, e-mail: chp@mil.dk
Kaptajn P.S. Larsen, Hærens Ildstøtteskole, Hjertingvej 127, 6800 Varde,
tlf. 76 95 54 75. FIIN: HILS-TEK104, Larsen, P.S. E-mail: pslarsen@mil.dk

Elektronisk post: e-mail adresse: dat@mil.dk

Lokalrepræsentanter: DAR: MJ N.H. Broch tlf. 76 95 54 11
HO: KN C. Høj tlf. 36 13 27 13

Ekspedition og kasseposter:

Seniorsergent D. B. N. Just, Hærens Ildstøtteskole, Hjertingvej 127, 6800 Varde,
tlf. 76 95 54 05. FIIN: HILS-TU103, Just, D. B. N.

Abonnement: Tegnes hos ovennævnte. Pris kr. 200,00 for et år. Enkeltnummer kr. 60,00.

Produktion: Grafisk Produktion Ribe ApS, Ørstedesvej 20, 6760 Ribe.

<i>Indhold:</i>	<i>De overordnede rammer på plads</i>	<i>61</i>
	<i>Ekstraordinær generalforsamling... ..</i>	<i>63</i>
	<i>Ildstøtte til kampunderafdelingen - anno 2010.....</i>	<i>65</i>
	<i>Oberst, Direktør T.V. Hegelunds Mindelegat 2010.....</i>	<i>75</i>
	<i>CIMIC kom for alvor i ilden under NRF 14/LCC afsluttende certificeringsøvelse i Oksbøl i efteråret 2009.....</i>	<i>76</i>
	<i>Luftværnets historie - 2. del.....</i>	<i>86</i>

Eftertryk kun med redaktionens tilladelse.

De overordnede rammer på plads

*Af Oberst Birger Mejlholm
 Chef for Danske Artilleriregiment
 og Hærens Ildstøtteskole*

Så kom først Forsvarskommandoens (FKO) og siden Hærens Operative Kommandos (HOK) direktiver for det videre arbejde med den nye hærstruktur.

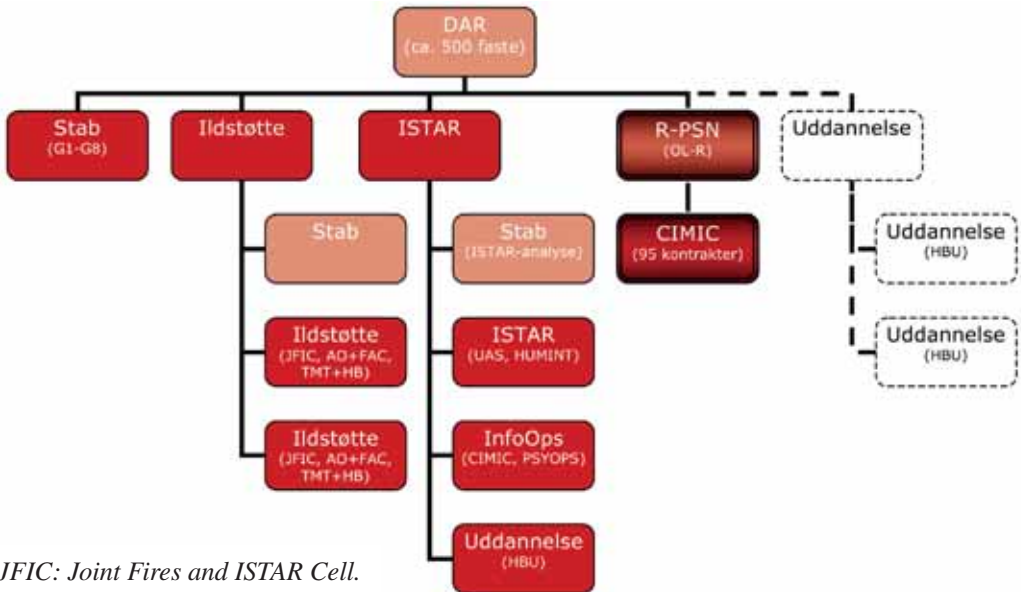
For artilleriets vedkommende står det fast, at Danske Artilleriregiment (DAR) og Hærens Ildstøtteskole sammenlægges til Danske Artilleriregiment - Hærens Center for Ildstøtte, ISTAR og CIMIC, samt at alle artillerienheder overføres fra brigader og division til DAR. Lignende sammenlægninger gennemføres i øvrigt ved ingeniør-, telegraf- og forsynings-tropperne, idet disse nye regimenter også betegnes som tjenestegrensencentre.

Selv om forligsaftalen fra juni klart anfører, at der skal etableres en særlig analyse-, efterretnings- og overvågningsenhed (ISTAR) på Vardes Kaserne, så giver FKO indtil videre alene HOK til opgave at planlægge herfor, hvorimod næsten alle øvrige ændringer i hæren godken-

des til umiddelbar iværksættelse. Meget tyder også på, at de indledningsvis ca. 35 stillinger til ISTAR-området - der også omfatter Human Intelligence (HUMINT) og psykologiske operationer (PSYOPS) - i givet fald skal findes ved reduktioner andre steder i hæren.

Af HOK direktiv fremgår det, at den nuværende halvårige indkaldelse af ca. 250 værnepligtige fordelt på to batterier frem mod som-meren 2011 gradvis - men midlertidigt - reduceres til ca. 175 værnepligtige samlet i ét batteri. Som konsekvens heraf - samt nedlæggelsen af artilleripejleradaren ARTHUR - bliver 2. Uddannelsesafdeling (UDDAFD) og 3. Førings- og Måloklaringsafdeling (FØ&MLAFD) midlertidigt sammenlagt. Såfremt det senere beslutes at øge indtaget af værnepligtige kan 2 UDDAFD genopstå, men her vil jeg overlade til læseren selv at vurdere sandsynligheden for at dette sker.

Den nye artilleristruktur vil herefter se således ud:

JFIC: Joint Fires and ISTAR Cell.

Altså et artilleri med sammenlagt ca. 500 soldater og indledningsvis bestående af fem batterier. Det skal hertil bemærkes, at ISTAR, HUMINT og PSYOPS først etableres, såfremt FKO godkender dette. I den forbindelse har HOK nu planlagt, at DAR får ansvaret for opstilling og udsendelse af HUMINT-bidraget til ISAF fra FEB 2012. En opgave vi med spænding og stort engagement naturligvis vil kaste os ud i snarest muligt.

HOK agter primo december at udgive en tidsplan for implementeringen, men umiddelbart vil et godt bud være, at 2 UDDAFD og 3 FØ&MLAFD sammenlægges medio 2011, når indtaget af værnepligtige reduceres til 175 pr. hold. Meget tyder også på, at den formelle nye struktur som helhed træder i kraft pr. januar 2012, som dermed kan blive "store skiftedag" i hæren.

Som det tydeligt fremgår af ovenstående, må artilleriet nu desværre se sig ramt af yderligere reduktioner. Artilleriet er herefter den ubetin-

get mindste tjenestegren i hæren og har efter min opfattelse absolut nået en kritisk masse. Artilleriet favner fremover mange og spændende men små og sårbare kapaciteter.

Med denne fremtidige relativt begrænsede struktur burde det være åbenlyst for de fleste, at en geografisk samling på Varde Kaserne er afgørende for at etablere og bevare et velfungerende regiment og tjenestegrenscenter. Kun derved opnås et tilfredsstillende uddannelsesmiljø, en kost-effektiv udnyttelse af Varde Kaserne, en tilfredsstillende rekruttering og anvendelse af personel og dermed en grundlæggende sammenhængskraft og korpsånd. Der arbejdes derfor ihærdigt på at få dette store ønske opfyldt.

Desværre er planen for kommende større materielanskaffelser stadig uklar, og der er derfor i øjeblikket ingen afklaring af den tiltrængte erstatning af haubits M 109. Materieltjenesten har bebudet et nyt udspil med udgangen af oktober, hvilket afventes med stor spænding.

Den store professionelle indsats, der ydes af de mange udsendte artillerister, har aftunget stor anerkendelse hos kampgruppecheferne, der ligesom deres underlagte chefer næppe er i tvivl om nødvendigheden af et fleksibelt og robust dansk artilleri. Set på denne baggrund kan den kommende artilleristruktur forekomme utilstrækkelig og uforståelig, men den er - med de givne rammer - den bedst mulige løsning. Sammenfattende er det min vurdering, at såfremt ISTAR ikke umiddelbart implementeres, eller der ikke bliver udsigt til erstatningsan-

skaffelser for M109 - men også UAS RAVEN - i den nærmeste fremtid, kan det få alvorlige konsekvenser for strukturen og dermed for tjenestegrenens fremtid. Hertil kommer behovet for samling af artilleriet i Varde.

Afslutningsvis vil jeg i denne vanskelige situation opfordre alle gæve artillerister og venner af artilleriet til at stå sammen, se fremad, kæmpe og gøre de nye kapaciteter til en succes. Kun derved kommer vi helskindet ind i fremtiden.

Ekstraordinær generalforsamling

NY DATO

Mandag den 6. december 2010 kl. 14.00
i officersmessen på Varde Kaserne

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Opdatering af forenings love.
3. Eventuelt

I forlængelse af den ordinære generalforsamling torsdag den 29. april 2010 indkalder bestyrelsen hermed til ekstraordinær generalforsamling.

På den ekstraordinære generalforsamling skal bestyrelsens forslag om opdatering af foreningens love behandles.

Formålet med opdateringen er alene at bringe lovenes ordlyd ajour med de faktiske forhold. Således omtaler foreningens love i sin nuværende form bl.a. Hærens Materielkommando.

Forslag til nye love forefindes pr. 6. november 2010 i officersmessen på Varde Kaserne samt ved KN C. Høj ved Hærens Officersskole. Endvidere kan forslag til opdaterede love rekvireres hos foreningens sekretær.

I umiddelbar forlængelse af generalforsamlingen vil foreningen være vært ved en lettere anretning. Tilmelding skal ske senest mandag den 29. november 2010, enten på den i messen fremlagt liste eller hos MJ N.H. Broch, Hærens Ildstøtteskole.

På Hærens Officersskole kan tilmeldingen ske til KN C. Høj, VUT-afdelingen. For deltagere fra København kan der arrangeres fælles transport fra Hærens Officersskole til Varde. Såfremt man ønsker transport, meddeles dette til MJ C. Høj ved tilmelding.

Vel mødt

WHEN FIRE RANGE REALLY MATTERS.

The Bofors Archer is a self-propelled wheeled howitzer, designed for the fragmented battlefield. It can handle all types of international 155 mm ammunition and has a reach of 50 km. This gives great tactical freedom and a real advantage.

BAE SYSTEMS

REAL CAPABILITY. REAL ADVANTAGE.

www.baesystems.se

Ildstøtte til kampunderafdelingen - anno 2010

Af KN J. Haick,
Sagsbehandler
Observationstjeneste,
G5/Hærens Ildstøtteskole.

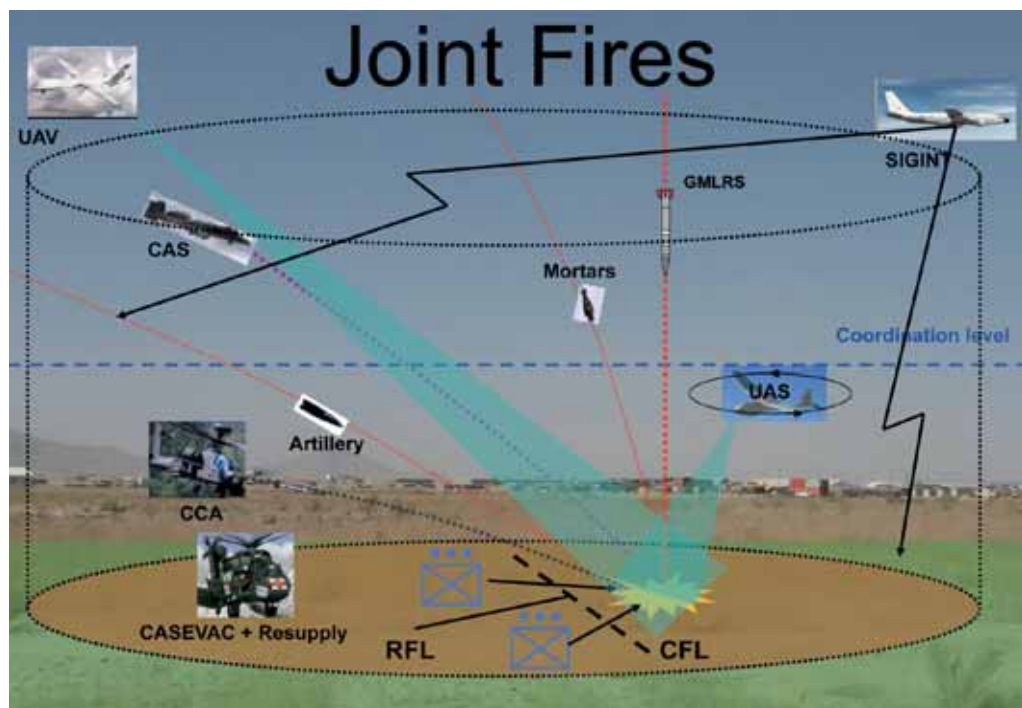
Karakteristika

Erfaringerne fra indsættelse i Afghanistan viser klart at opgaver og midler igennem de seneste år har bevæget sig nedad. Således støttes en kampunderafdeling (KAUAFD) i dag, rutinemæssigt, af en bred palette af ildstøttemid-

ler, som vi tidligere udelukkende så på brigadeniveau eller højere:

- Rørartilleri
- Morterer
- Raketkastere
- Flystøtte
- Kamphelikoptere

Dette koblet med det faktum at vore enheder er indsat i et tredimensionelt kamprum, med mange aktører gør at opgaven, på det allerlavest taktiske niveau, i dag fremstår som væsentligt mere kompleks end for bare 3-4 år siden. Kort sagt kan man sige at vi er blevet "Joint" og "Combined". Således skal vi forholde os til meget nyt, herunder integration

med andre værn og samarbejde med og støtte fra andre nationers midler.

Den store palette af ildstøttemidler stiller i højere grad end tidligere krav om en effektiv ildstøttekoordination, samt integration af midler. Såfremt dette ikke gennemføres, får vi langt fra det optimale ud af den rådige mængde ildstøtte. Det er i høj grad et spørgsmål om at få 1+1 til at give 5.

Kravet om koordination, samt det forhøjede antal af aktører ved KAUAFD stiller krav om en klar ansvarsfordeling på dette niveau.

Den opgave der, på nuværende tidspunkt, foreligger ved KAUAFD er at kunne:

- Gennemføre ild- og ildstøtteplanlægning
- Gennemføre ildstøttekoordination og integration af rådige midler med manøvren.
- Indsætte ildstøtte fra alle de ildstøttemidler der er til rådighed og samtidig separere denne (deconfliction) i forhold til andre midler.
- Indsætte ISTAR¹ midler samt separere disse i forhold til andre midler.
- Virke som KAUAFD eksperter indenfor Battlespace Management (BM)²

Det faktum at flystøtten indsættes på lavere niveauer end tidligere, har betinget at TACP nu indsættes til støtte for KAUAFD. Forward Air Controlleren (FAC) indgår således som ”observatør” på lige fod med andre observatører. I forbindelse med udgivelsen af den nye version af HRN 410-001/002 og 003 vil vi fremadrettet skelne imellem ildstøtte i forbindelse med Stabiliseringsoperationer og Kampoperationer, idet der kan være væsentlige forskellige i både doktrin og teknologi. Idet vi, stadig, er en lille hær, skal organisationen, også fremadrettet kunne håndtere begge yderligheder.

Jeg vil i nærværende artikel prøve at gøre rede for hvorledes ildstøtten til KAUAFD har udviklet sig og hvilke studie/udviklingstanker der ligger på område, på kort sigt.

Indsættelse af ildstøtte under Nært Mål beskrives i en separat artikel.

Doktrin

Doktrinudviklingen på ildstøttesiden, har inden for de sidste 5 år været stor. Den britisk/amerikanske, Joint Fires doktrin, er blevet forhøjet til NATO doktrin, og danner således også basis for den nationale doktrinudvikling. Doktrinen er betinget af et ønske om langt større samordning af ildstøttemidlerne end tidligere, hvor forskellige ildstøttemidler typisk blev indsat adskilt i tid. Dette giver ikke det optimale udbytte, og grundtanken er nu at vi skal kunne indsætte alle rådige ildstøttemidler, samtidigt, til støtte for en enhed i kamp.

Under den første Golfkrig, blev en kompagnichef således fulgt af 15-20 specialister, der hver repræsenterede et støtteområde. Dette gjorde det særdeles vanskeligt at koordinere indsættelsen. På ildstøttesiden har man fra britisk side løst dette, ved at samle alle observatører på et hold, med en rådgiver i spidsen. Således er ansvaret entydigt, og effektiv koordination kan finde sted.

Erfaringen viser at den ildstøttemæssige værkstøjskasse, skal være så stor som muligt. Alle ildstøttemidler har forskellige karakteristika. Populært sagt er der opgaver de er gode til at løse, og opgaver de er mindre gode til at løse. Såfremt man kun råder over et ildstøttemiddel, kan fjenden nemmere tage modforanstaltninger imod dette. Dette lærte den franske hær ved Kabul i 2007. Her baserede man operationerne udelukkende på flystøtte, men den dag et KMP blev engageret hårdt i et baghold, viste modstanderen sig så mobile at det ikke var til at bekæmpe dem med flystøtten. Kamphandling blev først afgjort da franske artilleripjecer blev startet op i lejren, kørt ud, sat i stilling og begyndte at levere støtte. Værkstøjskassen var pludseligt blevet 50 % større. Følingen efterlod dog desværre 8 dræbte og 7 sårede franske soldater.

¹ Intelligence, surveillance, target acquisition and reconnaissance – Et samlebegreb for efterretningsindhentning.

² BM indeholder Fire Support Coordination, Airspace Coordination og Battlefield Spectrum Management.

Udfordringen, på især BG niveauet, ligger derfor, til stadighed at tilsikre at KAUAFD værktøjskasse er så stor som mulig, i tid og rum. UAFD observatører er vigtige medspillere i denne proces idet de kender behovet og skal opføre dette som "Requests for Support"³. Dette kræver dog at der foregår en systematisk planlægning ved KAUAFD, hvilket ikke i alle tilfælde er virkeligheden i dag. Det er forbløffende at en dansk KAUAFD ikke er i stand til at planlægge 3 dage ud i fremtiden samt at inddrage eksperterne⁴ i denne planlægning. Såfremt man ikke planlægger, og anvender sine ildstøtteeksperter risikerer man, som KC, at måtte aflyse en operation, eller gennemføre den med en for lille værktøjskasse, og dermed forhøjet risiko for egne styrker.

Ud over vores manglende evne til planlægning har vi generelt for lille forståelse for "det som sker i luften". Vi kompenserer til en hvis grad for dette ved tilstedeværelsen af FAC/ALO⁵. Nogen mener dog stadig at det er spild af tid at bestille flystøtte 72 timer i forvejen, "for den kommer jo altid når vi skal bruge den". Dette er en af de største misforståelser vi pt. oplever. Den bunder i høj grad i manglende forståelse for flystøttesystemet, samt de konsekvenser det har for andre når vi ikke gennemfører effektiv planlægning.

Vi ved det jo godt, men har åbenbart glemt det! Ildstøtterepræsentanten er en vital del af KAUAFD planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af operationer. I det nuværende operationsmiljø kan ildstøtten i den grad virke dimensionere, også på de aller laveste niveauer. Den taktiske fører har ansvaret for ildstøtten. I dag virker denne i høj grad som ildstøttekoordinator. Det er altså den taktiske fører der vælger ildstøttemiddel. Dette er slet ikke hans ansvar, groft sagt er han slet ikke uddannet til det. Den taktiske fører har udelukkende ansvar for at angive målets plads, ønsket virkning og evt.

ønsket tid for bekæmpelse⁶. På baggrund af det givne direktiv har observatøren ansvaret for at indsætte: "det rigtige ildstøttemiddel". I praksis betyder dette; det ildstøttemiddel der kan opnå den ønskede virkning, på det ønskede tidspunkt med færrest mulige ressourcer, mindst risiko for egne styrker samt mindst risiko for uønskede følgeskader.

Organisation

Ovennævnte opgaveportfølge og krav, giver en ide om den overvældende opgave der foreligger på KAUAFD niveau. KAUAFD råder i dag over et AO hold, et TACP, let mortar observatører og en Unmanned Aerial System (UAS) sektion. Disse indsættes som separate hold. Erfaringerne, både nationale og internationale, viser at det er svært at koordinere og integrere indsættelsen af ildstøtte, når der ikke er defineret et entydigt ansvar. I dag ligger koordinatorrollen, som nævnt, primært ved KC. Når denne ønsker ildstøtte indsat, vender han sig om imod min. tre individer, der hver især repræsenterer et eller flere ildstøttemidler. KC skal nu træffe beslutningen om hvilket middel der skal indsættes. At pålægge en KC, der ikke har uddannelsen til det, og som er engageret i føring af sit KMP at koordinere ildstøtte, giver ikke det optimale udbytte. Erfaringen peger på at der er behov for en ildstøttekoordinator på KAUAFD niveau. På BG niveauet har vi allerede, i Batterichefen, den koordinator, der har ansvaret for alt. Da midler og opgaver, som tidligere defineret har bevæget sig nedad, og vi også fremadrettet vil indsætte flystøtte på KAUAFD niveau, giver det mening at definere ansvaret på dette niveau også.

Den organisation vi lander på skal som nævnt kunne inddække både stabiliseringsoperationen og kampoperationen. Erfaringerne fra indsættelsen i Afghanistan (stabiliseringsoperation) viser at der er behov for flere observa-

³ Request for Support: Hvilket middel, i hvilket tidsrum og hvor meget ammunition (altså angivelse af ønsket effekt)

⁴ Ildstøtte, ingeniør, logistik, signaltjeneste mm.

⁵ Air Liaison Officer – En pilot fra FLV der indgår som en del af Joint Fires Cell ved BG.

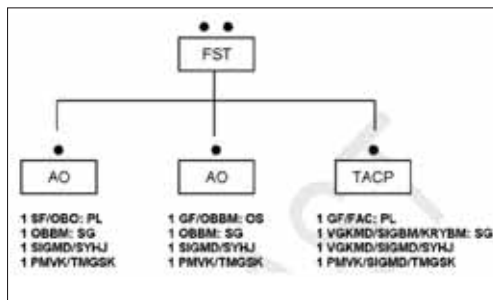
⁶ HRN 410-001 Ildstøtte pkt. 201.

tører, til at støtte den meget fragmenterede indsættelse af enhederne. Det er ikke nok med to observatører til at dække tre kampdelinger med fuldt patruljeprogram. Forsvarets Sundhedstjeneste har vejet vore observatører på ISAF 6, og udrustningsgennemsnittet lå på ca. 40 kg. Vægten og patruljeprogrammet, koblet med vejrliget gør at vore observatører belastes som topidrætsfolk, hvilket kan føre til fysiske skader. Erfaringerne peger også på:

- At en Observatør SKAL ledsages af en signalmand, idet det ikke er fysisk muligt at bære egen udrustning, observationsmateriel OG en radio. Dette gælder også Let Morter Observatøren.
- En observatør kan kun indsætte et ildstøttemiddel af gangen.
- En artilleri/morter observatør har behov for direkte observation imod det mål der skal bekæmpes, hvorimod en FAC typisk kan indsættes flystøtte alene på de meldinger han modtager over radioen (type 2).

Den udvikling der sker indenfor organisation af kampenheder, rettet imod kampoperationer peger på en langt mere mobil indsættelse end tidligere. Specielt indførelsen af Infanteri-kampkøretøjet, som pludselig giver muligheden for at køretøjet kan indsætte geografisk adskilt fra infanteriet, stiller krav om mulighed for observation flere steder i KAUAFD an-svarsområde. Ovenstående peger altså i retning af en ildstøttekoordinator samt forøgelse af antallet af observatører. Idet antallet af FAC nok ikke tillader at der indsættes mere end en til støtte for hver KAUAFD må forøgelsen primært ske på artilleriobservatørsiden. Ved supplerende uddannelse kan disse dog indsættes i rollen som Type 2 observatør⁷ og, til en vis grad imødegå dette problem.

I praksis opnår vi den påkrævede integration ved at "samle" vore observatører i Fire Support Teamet (FST). I det danske koncept, består "teamet" dog af separate AOGRP og TACP, og ikke som briterne har valgt, et fuldt

integreret hold. FST vil således råde over fire observatører til indirekte ild og en til flystøtte, der kan suppleres af de andre fire.

Organisationen af FST holdet tilgodeser både erfaringer fra ISAF, altså stabiliseringsoperationen, samt ønsket om at styrke kapaciteten under kampoperationer.

Opgaven som ildstøttekoordinator er placeret ved OBO, idet denne altid vil være en officer og han kan, henset til antallet af observatører friholdes fra ildpåkaldrollen. FAC er en knap ressource og kan være en OS, SSG, PL eller KN. FAC støtter hele KAUAFD, og kan være i "områdestøtte" m.h.p. at støtte andre enheder, der ikke råder over den kapacitet. FAC er således fuldt engageret, og bør kunne fokusere på påkald og ledelse af flystøtte, luftrumsseparation af enheder samt evt. indsættelse af ISTAR midler.

I praksis vil der i høj grad være tale om et samarbejde mellem OBO og FAC. OBO har dog det samlede ansvar, mens FAC primært er udførende på f.eks. luftrumskoordination.

Fremadrettet vil AOGRP og TACP blive udrustet med samme observationsmidler, således at disse i langt højere grad kan complimentere hinanden i påkald og ledelse af ildstøtte.

Let Morter Observatøren falder desværre stadig "uden for kassen" idet våbensystemet er organisatorisk underlagt KAUAFD. Den Lette Morter er dog underlagt de samme kontrolforanstaltninger som alle andre indirekte skydende våben. Denne kan med fordel underlægges

⁷ En uddannelse som kamptroppførere normalt også har.

FST m.h.p. effektivt at kunne integrere ilden fra dette våbensystem med anden ildstøtte.

Teknologi

Udviklingen indenfor teknologi går noget hurtigere for TACP end for AO holdet. Vi råder pt. over en afsiddet sensor (Vector 21B) samt en mere stationær sensor, der også kan indsættes fra køretøjet, såfremt dette er stationært (OTS M/99). Grundlæggende råder TACP over de samme midler, samt yderligere midler til at markere et mål med Laser (GLTD⁸).

Fremadrettet vil vi i højere grad koordinere anskaffelse af sensorer mellem AO og TACP, således at disse kan supplere hinanden i langt højere grad end det sker i dag. Vi arbejder ud fra et koncept der indeholder tre niveauer:

- Let sensor – Kikkert, kompas, GPS og laser-afstandsmåler (LAM)
- Middel sensor – dagslysoptik, termisk kamera og LAM samt evt. retningsbestemmel-sesudstyr.
- Køretøjsmonteret, gyrostabiliseret og mast-baseret sensor med ”alt”, kamera, termisk, LAM, GLTD mm.

Dette skulle dække behovet fra let afsiddet indsættelse over et egentligt stade, enten opsiddet eller afsiddet samt en opsiddet mobil indsættelse.

De erfaringer vi pt. har fra Afghanistan peger entydigt på at man her anvender helt basale værktøjer som kort, kikkert og kompas. Dette er i høj grad betinget af muligheden for at medbringe tungt materiel, kortenes præcision samt korte kampafstande. Som en kortsigtet løsning er kompas M/95 indført ved AO hold og TACP for at give en mere præcist instrument, der kan anvendes i mørke.

Introduktionen af Precision Guided Munitions (PGM) stiller nye krav til evnen til at udtage præcise koordinater for målets plads. Kravet hedder CEP under 10 m. Vi har ikke pt. noget middel der kan honorere dette, og er afhængige af støtte fra koalitions partnere. Vi anvender

elektroniske kortprogrammer (Falcon View) som kan give en vis præcision. Fremadrettet har vi brug for tilføjelsesprogrammer som Precision Strike Suites for, på både AO hold og TACP, hurtigt at kunne producere koordinater med den påkrævede præcision. Derudover har vi, fremadrettet, et langt højere behov for at kunne orientere både middeltunge og køretøjsmonterede sensorer med en nøjagtighed på under 1 tusindedel, for at kunne honorere kravet til stedbestemmelse af målets plads.

PGM, og her især GPS styret ammunition bliver i disse år introduceret. Vi har allerede gjort os erfaringer med GMLRS. Excalibur som er en GPS styret granat til 155 mm vil i høj grad forbedre vore muligheder for at indsætte ildstøtte i bebygget område, med minimale uønskede følgevirkninger.

Battlespace management

BM er det nye dyr i åbenbaringen. Tidligere hed konceptet ”Big sky – small bullet”, det vil sige: ”Skyd, risikoen for at ramme andet end målet er minimal”. I det nuværende operationsmiljø er enhver risiko for egne styrker uacceptabel, hvorfor al ildstøtte skal koordineres inden iværksættelse. Egentligt er BM ikke noget nyt, men er bare et udtryk for at man samler en række eksisterende begreber under en hat.

I Afghanistan er der et væld af fly i luften, også civile rute-fly. Vi har ildstøttemidler der flyver væsentligt højere end disse. Man behøver ikke at forestille sig hvad der ville ske, hvis en raket fra GMLRS, ved et uheld rammer et civilt rute-fly.

Begrebet BM dækker dog blot over en samling af kendte begreber nemlig:

- Ildstøttekoordination som OBO er ansvarlig for,
- Luftrumskoordination som FAC er ansvarlig for, og
- Spektrumkoordination som KMP/BG signaleksperter er ansvarlig for.

⁸ Ground Laser Target Designator: Bruges til at målmarkere ved anvendelse af laserstyret ammunition.

Effektiv BM udgør hele grundlaget for at vi kan indsætte ildstøtte fra mange ildstøttemidler med minimal risiko for egne styrker. Derfor ligger hovedparten af BM ansvaret naturligt ved "ildstøtten" og det er noget "alle" skal kunne.

Indenfor BM anvender man tre niveauer af "kontrol" som hver især giver større eller mindre muligheder for integration af midler:

- Proceduremæssig kontrol som dækker over "foranstaltninger" som vi kender dem fra Ildstøttekoordinationsforanstaltninger og tilsvarende for luftrum.
- Dynamisk proceduremæssig kontrol som dækker over at ovennævnte foranstaltninger kan aktiveres og deaktiveres føringsmæssigt, efter behov.
- Dynamisk kontrol som dækker over at alle enheder styres "positivt" i real time.

FSCM⁹ har de fleste godt styr på. Det nye er alle ASCM¹⁰. Disse har tidligere været en del af FAC og Luftværnets verden, men de fremstår nu som begreber alle skal kende og anvende. Jeg vil kort skitsere de typiske foranstaltninger på KAUAFD niveau:

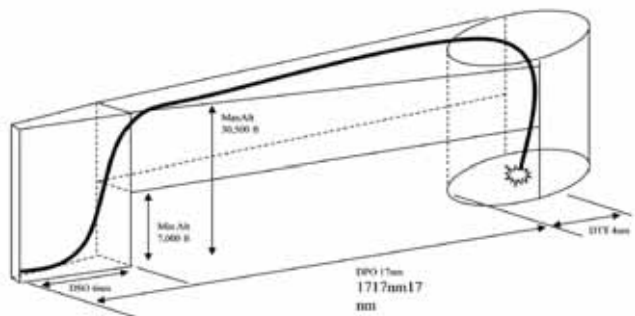
Coordination Level (CL) er et udtryk for den tredimensionelle tilgang. I praksis er dette en skillelinie der er placeret i en given højde 3500 fod AMSL¹¹. Den adskiller det luftrum der ejes af LCC og ACC. Under CL ejer LCC luftrummet og her flyver typisk helikoptere og andet der tilhører LCC og som ikke skal styres af Air Traffic Control (ATC). Over CL ejes luftrummet af ACC og alle fly og UAV flyver normalt her, under ledelse af ATC. Alle de ildstøttemidler vi råder over, skyder typisk højere end CL, hvorfor vi, som altid, skal koordinere dette med naboen. I praksis er det FAC der står for denne koordination under anvendelse af:

Restricted Operations Zone (ROZ) som er et nærmere defineret luftrum på hvilket jordoperationer kan have en direkte indflydelse. Dette luftrum kan derfor, såfremt en ROZ aktiveres, spærres. Når en ROZ er aktiveret må der kun forefindes flyvende objekter (fly, UAC/UAS, granater, raketter mm.) der er autoriseret af FAC. FAC har ligeledes ansvaret for at placere disse i forhold til hinanden således at den samlede plan for indsættelse af ildstøtte er tilgodeset samt at risikoen for egenbeskydning er minimeret. En ROZ er typisk 5 sømil i diameter, og kan aktiveres til den højde der er nødvendig.

For at tilsikre dette udøver FAC dynamisk kontrol på alt der bevæger sig i ROZ. Alle ildstøttemidler der leverer en kinetisk effekt imod et mål skal være inden for en aktiveret ROZ inden iværksættelse.

En anden vigtig faktor indenfor BM er "situational awareness". Viden om hvor alle vore enheder befinder sig i tid og rum danner basis for al indsættelse af ildstøtte. Verificering af situationsbilledet er således det første en observatør udfører inden målbekæmpelse iværksættes.

For at FAC kan holde situational awareness i luftrummet har han brug for en række centrale oplysning hver gang observatøren skal gennemføre bekæmpelse med indirekte skydende våben. I praksis anvendes den såkaldte "Airs-

⁹ Fire Support Coordination Measures.

¹⁰ Airspace Coordination Measures.

¹¹ Above Mean Sea Level (over havets overflade) 3500 fod er ISAF specifikt.

pace Deconfliction Message” (ADM) som omfatter de relevante oplysninger FAC skal bruge for at kunne afgøre om målengagementet kan gennemføres uden videre:

- Max ordinat (på den aktuelle skydning)
- Målpunktskoordinat (Placeringen af ildstøttemidlet er typisk kendt)
- Målretningen (Gun-Target Line)
- 1 Probable Error range (PEr)

Alle disse oplysninger gives af skydecentralen inden iværksættelse.

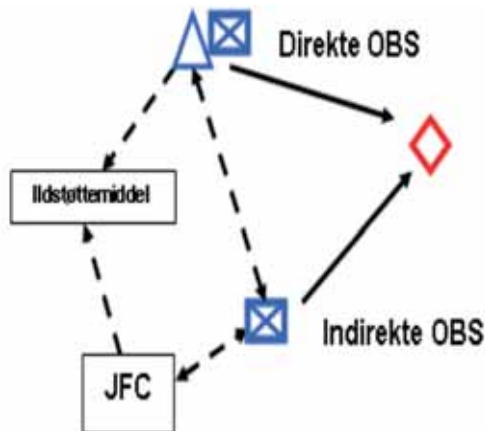
FAC kan praktisk gennemføre **Deconfliction** af flyvende enheder som, tidsseparation, højdeseparation eller separation i siden. De to sidstnævnte kan kombineres således at f.eks. fly placeres over granatbanen og UAS placeres til siden for.

BM er i høj grad et samarbejde imellem OBO og FAC, både under planlægningsfasen samt, ikke mindst, i gennemførelsesfasen.

Ikke alle ildstøttemidler kan dog indsættes indenfor en aktiveret ROZ. Særligt GMLRS udgør et problem, henset til max ordinat, der kan være op til 90000 fod, og skudvidde, der er over 80 km. For at tilgodese dette middel er der derfor lavet en særlig foranstaltning, der kaldes en GOALPOST. Når raketten har nået sin max højde, dumper den, med overlydshastighed, næsten lodret ned i målet, hvilket i væsentlig grad udfordrer FAC luftrumskontrol.

Påkald og ledelse af ildstøtte

Tidligere har man med et PÅLI kursus i hånden kunnet påkalde og lede ildstøtte fra artilleri og tunge morterer. Erfaringerne viser at dette bedst overlades til særligt uddannede. En kampfører har hverken uddannelse, indsigt eller overskud til at skulle påkalde og lede ildstøtte samtidig med føring af egen enhed. Fremadrettet vil indirekte ildstøtte, som det allerede er tilfældet for CAS, udelukkende kunne påkaldes og ledes af en uddannet Observatør. For indirekte skydende ildstøttemidler bliver dette OBO/OBBM. En kampenhed vil typisk råde over en, eller flere, observatør der kan varetage påkald og ledelse, såfremt dette

ikke er tilfældes kan alle enheder kalde Joint Fires Cell (JFC) i TOC, og få ildstøtte ad denne vej.

Der skelnes imellem direkte og indirekte observation. Såfremt observatøren har direkte indsigt på målet kan den taktiske fører beordre ildstøtte indsat og befale ønsket virkning, hvorefter observatøren direkte kan gennemføre. Såfremt observatøren er placeret ved en anden deling eller en helt anden lokation, må han basere ildpåkaldet på observationer fra en enkeltperson der har indsigt på målet, igennem et sikkert virkende signalmiddel. Dette kaldes indirekte observation. Konceptet vedrørende indirekte observation kaldes nu: Påkald og Observation af ildstøtte. Den enkeltperson der fungerer som observatør, giver udelukkende klart definerede oplysninger videre til den uddannede Observatør, som forestår korrespondancen med ildstøttemidlet.

Procedurerne for påkald af ildstøtte fra indirekte skydende våben, fly og kamphelikoptere er ligeledes ensrettet, således at ”kamptropmanden” skal give de samme oplysninger videre til den uddannede Observatør lige meget hvilket ildstøttemiddel der ønskes indsat. Disse procedurer er nedskrevet i den nye ildstøttefolder HRN 410-003.

Let Morter Observatøren kan på nuværende tidspunkt være en konstabel, der lokalt er bi-

bragt den nødvendige uddannelse til at bestride opgaven. Observatøren råder over ilden fra et system der typisk indsættes på de helt korte afstande i forhold til egne styrker, og kan tilføje egne styrke betydelig skade. Det er værd at se på om der skal indføres de samme regler som for OBO/OBBM og FAC. HILS gennemfører i dag certificering af sektionen som helhed, men skolen bør have mere hånd i hanke med den uddannelse den enkelte observatør modtager. Det er ikke fair at pålægge en kompagnichef det ansvar det er at vurdere om en observatør er god nok.

Ildplanlægning

Vi har i det seneste år haft fokus på ildplanlægning som en del af forberedelsesfasen samt på ”forberedte skydninger”. Noterede mål er langsomt gledet ud som noget der anvendes i forbindelse med ”lokale mållister”. Disse er dog blevet genopdaget i Afghanistan, hvor vi er begyndt at anvende PGM. Som beskrevet har vi pt. ikke muligheden for at tilvejebringe målpunktskoordinater af tilstrækkelig præcision i rammen af AO holdet. Dette kræver forberedelse, idet foresatte myndig-

hed, efter anmodning, beregner disse koordinater. Pt. er de fleste bygninger og andre interessepunkter i vort ansvarsområde ”noteret” med en Mensurated¹² koordinat på en centralt styret målliste.

Lokal målliste har tidligere været anvendt internt ved KAUAFD. Denne har været anvendt for at definere fællespunkter overfor den støttede enhed, som kunne bruges til måludpegning. De omtalte specialkort er dog nu så detaljerede at de indeholder rigeligt med fælles referencepunkter. Således er alle bygninger typisk angivet med et unikt nummer. Dette letter ligeledes indsendelsen af egen position, som tidligere har været kompliceret, henset til vore ikke krypterede radiosystemer.

Det har i ISAF, under patruljevirkomhed, været udbredt at ”rette” rørartilleri og morterer ind imod specifikke punkter i terrænet om patruljen, og flytte disse i takt med patruljens fremrykning. Fordelen ved dette er at ildstøtte kan iværksættes med, endog meget, kort varsel. Ildstøtten indsættes, under disse scenarier, alligevel som virkningsskydning med indskydning, hvorfor det er relevant at kunne nedsætte

tiden til indskydningslaget, så meget som muligt. Nogen gange har modstanderen været så venlig, fysisk at placere sig i det punkt som ildstøtten har været rettet ind på, hvilket er ensbetydende med virkning i målet på under 30 sekunder. Fremgangsmåden kræver dog enten ”forret” eller en ”allocation”, altså råderet over ildstøttemidlet. Denne fremgangsmåde er optaget i den nye version af HRN 410-001 som Dynamisk Spærreild

Der er kommet mere fokus på at ildplanlægning foregår både

The image shows a screenshot of a Microsoft Excel spreadsheet. The title bar reads "TARGETS CELL LKG - COMPLETE TARGET RECORDED LIST (MENSURATED - NON-MENSURATED)". In the top left corner, there is a legend box with the following entries:

- Yellow box: ALL TARGETS RECORDED
- Green box: TARGETS RECORDED
- Red box: TARGETS RECORDED

The main body of the spreadsheet is a grid with many columns and rows, containing numerical and text data. The columns are labeled with various identifiers, and the rows list individual target records.

¹² Beregnede ”præcise” koordinater kaldes ”Mensurated Grids”

under planlægningsfasen, men også under gennemførelsesfasen. Således er OBBM, der under en patrulje med sin Vector, skyder afstande til de nærmeste bygninger, jo bare er et udtryk for ”klargøring til ildafgivelse imod bestemte mål” altså ildplanlægning.

- og alt det nye.....?

Rules of Engagement fylder efterhånden utroligt meget i indsættelsen af kinetiske virkemidler. Ildstøtte indsættes dog primært i selvforsvar, hvor restriktionerne typisk er at den leverede virkning skal være proportional med den trussel angrebet udgør for egne styrker. Det er dog, i alle tilfælde, den taktiske fører der vurderer hvor alvorligt angrebet er, og hvor meget ildstøtte der skal indsættes til at imødegår dette.

Alle Rules of Engagement baserer sig dog på princippet om Positiv Identifikation (PID). Inden enhver indsættelse af ildstøtte SKAL målet identificeres som fjendtligt. Det er ikke nødvendigvis nok at man kan se våben. PID etableres oftest visuelt, men kan etableres ved hjælp af radar, såfremt FJ indsætter indirekte skydende våben. Den mest almindelige form for PID er dog mundingsglimt.

Rules of Engagement og hensynet til uønskede følgeskader er ikke desto mindre noget der skal tænkes ind i alle faser af uddannelsen.

Egne styrkers sikkerhed har fået langt højere fokus end tidligere. Vi har i realiteten ikke nogen procedurer for bekæmpelse af mål på nært mål afstande. Vi har pt. defineret en nært mål afstand og to sikkerhedsafstande - som jeg senere beskriver i en separat artikel - har vi behov for et fleksibelt system, der sætter observatøren i stand til at virke som rådgiver for den taktiske fører. Det får vi forhåbentligt snart.

Men der er jo egentligt ikke så meget nyt, hvis man læser FAKAMP pkt. 8.6 og ILDSTØT-TE pkt. 214. Generelt kan man læse de ”gamle” reglementer og finde ud af at mange af de ”nye” ting vi foretager os allerede er en fast del af vore fremgangsmåder/doktrin.

Uddannelse

Som beskrevet viser erfaringer fra ISAF at opgaverne og midlerne har bevæget sig nedad i strukturen. Dette har selvfølgelig et klar konsekvens for den uddannelse vi giver vore observatører. Tidligere har OBO været ”ildpåkalderen” på holdet og OBBM har været hans hjælper, der primært har forestået instrumentbetjening.

De opgaver der nu ligger indenfor ildstøttekoordination betinger at OBO er mere engageret i dette end tidligere, hvorimod OBBM nu fremstår som den primære ildpåkaldet (Terminal Controller).

HILS har derfor iværksat en større revidering af uddannelserne. Begge uddannelser er nu opdateret og koordineret. OBO og OBBM skal i bund og grund kunne det samme, hvilket også afspejler sig i lektionsoversigt. OBBM skal dog være mere praktisk orienteret end OBO hvilket afspejler sig i timetildelingen.

Med den nye uddannelser er OBO bedre rustet til at indtræde i rollen som ildstøttekoordinator ved KAUAFD og OBBM er rustet til, selvstændigt, at virke som ildpåkaldet. Der er dog behov for, også fremadrettet at tilsikre at vore OBO er klædt godt nok på til at kunne indtræde i den ”nye” rolle. FAC uddannelsen er god og dækkende og sætter denne i stand til at løse de opgaver som foreligger.

Uddannelsen er lavet ud fra princippet om at den skal dække alt. Dette skaber et solidt grundlag for den rutineret og missionsspecificering der efterfølgende sker i rammen af den operative enhed (1 AA) inden udsendelse.

De første erfaringer med OBO uddannelsen viser at elever, der efterfølgende deltager i Joint Fires Coordination Course ved Royal School of Artillery (UK), med deres Våbenkursus 1 er særdeles godt klædt på.

BM er en integreret del af uddannelsen af OBO. Uddannelsen er en udvidelse af det tidligere Luftrumskoordinationsmodul. Varigheden er en uge, og udgør således 1/3 af OBO uddannelsen, hvilket siger noget om vigtigheden. Den eneste ting vi pt. kan gøre bedre er, den in-

terne samvirkeuddannelse. Den uddannelse OBO/OBBM får i samvirke med FAC er i dag næsten ikke eksisterende. AO holdet møder således typisk først TACP efter resterende opstilling, hvor samvirket burde være indøvet.

Afslutning

Ildstøtte på underafdelingsniveau er, stadig, et håndværk, det skal gøres så enkelt som muligt. Vi har brug for enkle og fleksible værktøjer, især inden for nært mål procedurer og ildstøttekoordination for at facilitere processen.

Koordinatorrollen er kommet langt mere i fokus, og skal inddækkes for at optimere udbyttet. Kompetencefasholdelse bliver en prioritet på det korte sigt. Vi har allerede glemte mange af de gamle dyder, som bliver genopdaget i det skarpe miljø, med de konsekvenser dette kan have.

Vi har gjort os en række erfaringer i forbindelse med indsættelserne i Afghanistan. Nogle af dem ligger til grund for den udvikling der pt. sker indenfor doktrin, organisation og teknologi. Det er på tide at AO hold og TACP, som opererer i rammen af KAUAFD, også i den hjemlige struktur får det materiel som regnes for essentielt i de enheder som de støtter. Det nuværende operationsmiljø giver meget større kompleksitet i indsættelsen af ildstøtte, hvilket stiller store krav til den uddannelse vi giver vore observatører. De mange væsensforskellige ildstøttemidler stiller også store krav til det samvirke der skal være imellem de enkelte ob-

servatører, især OBO/OBBM og FAC. Der er for OBO/OBBM iværksat en række uddannelsesmæssige og organisatoriske tiltag for at imødegå dette. Fremadrettet bør vi se på en langt større integration af AO/TACP uddannelsen.

BM er blevet en særdeles vigtig del af det nuværende operationsmiljø. Specialet ligger naturligt ved HILS, idet BM er en forudsætning for effektiv og sikker indsættelse af koordineret og integreret ildstøtte. Vi skal på alle niveauer erkende dette og tilegne os den nødvendige viden og de nødvendige færdigheder på området.

Vi skal fremadrettet fokusere på specialiseringen, samt især på kamptroppernes syn på og anvendelse af ildstøttespecialisterne. Dette er en proces der bør starte på officersskolerne, fortsættes på Kampskolen og rutineres ved de operative enheder. Det kræver dog at vi får en organisation og bemanning der gør at vi kan føde kampenhederne med observatører, også under national øvelsesvirksomhed. Kun ved at bruge noget bliver man fortrolig med det.

Det er en illusion at en kamptropmand med et PÅLI kursus kan påkalde og lede ildstøtte på nært mål afstande, samtidig med at han fører sin enhed. Han skal dog kunne føde en observatør, der ikke har indsigt på målet, med den nødvendige information til effektivt og sikkert at kunne indsætte ildstøtten. Vi skal lade specialisterne gøre det de er gode til, det får alle mest ud af.

Oberst, Direktør T.V. Hegelunds Mindelegat 2010

Major Dennis Nuppenau har 1. september 2010 modtaget Oberst, Direktør T.V. Hegelunds Mindelegat 2010 for fortjenstfuld indsats.

Motivation for tildelingen:

Du tildeles legatportionen for din store og engagerede indsats som chef for ildstøttesektionen ved Hærens Ildstøtteskole, hvor du med rettidig omhu har været en væsentlig medspil-

ler i artilleriets forligsforberedelser og senere implementering.

Gennem tiden har du således oparbejdet en betydelig viden om våbenartens karakteristika og herunder på glimrende vis formået at videreformidle indsættelsen af ildstøttemidler i Hærens mangeartede operationsmiljøer. Du har desuden tilegnet dig en væsentlig viden inden for effektbaserede operationer og targetting, hvilket har stor betydning for artilleriets interne og eksterne uddannelser, men også for den studie- og udviklingsrelaterede del af artilleriets virksomhed.

Også din designering til Danske Division og herunder indsatsen i forbindelse med NATO reaktionsstyrker (NRF-14) skal fremhæves. I denne funktion har du til stadighed været en fornem ambassadør i udbredelsen af ildstøttens betydning og nødvendighed for Hærens evne til at kæmpe og vinde.

Din samlede indsats har stedse været præget af energi, overblik og en aldrig svigtende interesse for artilleriets vilkår og for tjenesten ved Hærens Ildstøtteskole.

Tildelingen blev markeret ved en mindre sammenkomst, hvor regimentschef oberst B. Mejlholm overrakte legatet.

CIMIC kom for alvor i ilden under NRF 14/LCC afsluttende certificeringsøvelse i Oksbøl i efteråret 2009

*Samlet af OL-R Sven Straarup
CH/CIMIC/IOCC/LCC/NRF 14*

De dage er forbi, hvor CIMIC var en fremmed fugl i dansk forsvar. Det blev for alvor slået fast under den store NATO Response Force (NRF) certificeringsøvelse Loyal Jewel, som løb af stabelen i oktober og november måned 2009. CIMIC officerer indgik i det integrerede samarbejde overalt i den operative multinationale struktur, der er blevet opstillet i forbindelse med NRF 14/Land Component Command (LCC).

Det vil blive nærmere behandlet i artiklen, men først en lille introduktion til baggrunden for CIMIC funktionen i LCC.

DDIV og NRF 14

NATO besluttede i 2003 at oprette NRF efter rotationsprincippet, hvor NATO lande på skift "har vagten". NRF udgør NATOs hurtige reaktionsstyrke, hvis formål er at rykke ud til alt fra humanitære katastrofer, fredsstøttende operationer til antiterroroperationer.

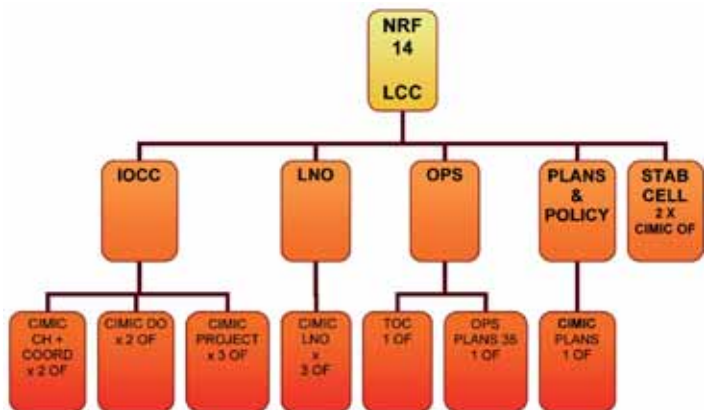
I skrivende stund indgår

DDIV i NRF 14 som Land Component Command (LCC) for landstyrkerne i NRF 14; det næste halve år vil DDIV stå "stand by" som HQ og være klar til at rykke ud i verden med få dages varsel.

Flere års forberedelser til denne opgave kulminerede under øvelsen Loyal Jewel, idet DDIV skulle bestå sin eksamen for at blive godkendt af NATO. Spændingen er som bekendt allerede udløst: Vi bestod og endda med ros.

NRF 14/LCC og CIMIC

Hvordan bidrog CIMICOF til DDIV succes og hvad lærte vi ad udfordringen? Det vil vi forsøge at give vores bud på, dels ved at skabe et overblik over CIMICOF placering i en kompleks organisation, hvor netop synergieffekten gennem det tværfaglige samarbejde i denne matrixmodel udløste gode resultater; og dels ved personlige beretninger fra CIMICOF, der deltog i øvelsen.

CIMIC placering i LCC organisationen.

CIMIC i LCC organisationen

Som det fremgår af organisationskemaet var CIMICOF integreret i de planlæggende og operative sektioner med henblik på at integrere CIMIC aspekterne i den enkelte sektionens løsning af pålagte opgaver.

Skemaet forsøger at give en bedre forståelse af den komplekse LCC verden, som CIMICOF opererede i dette multinationale hovedkvarter. Dette vil danne rammen om de nærmere beskrivelser af funktion og rolle i den operative dagligdag, som kom til udfoldelse i LCC hovedkvarter i Oksbøl; eller rettere sagt i Cerasia!

CERASIA; NRF 14's missionsområde

Egentlig befandt vi os slet ikke i Jylland, men derimod i Østafrika i et fiktivt område ved navn Cerasia, hvor etniske konflikter, en stat på

randen af kollaps og konkurrencen på ressourcer nødvendiggjorde international indgriben. På FNs foranledning blev NRF 14 aktiveret for at støtte FN i bestræbelserne på at sikre

overholdelse af en skrøbelig våbenhvile mellem landene Kamon og Tytan og dermed genoprette stabiliteten i området. Rammerne for genopbygning af landet Tytan i Cerasia området skulle med andre ord etableres af FN og værtnationen TYTAN i tæt samarbejde med de internationale humanitære Organisationer og NRF 14.

Det vil bringe for vidt at komme nærmere ind på konflikten detaljer i denne artikel. Dog skal det her nævnes, at vi ved Loyal Jewels begyndelse befandt os på dag 35 efter operationens start. Elementer i scenariet, der skulle planlægges for, var en bred vifte af komplekse problemstillinger, der ofte ikke kunne skilles ad

men greb komplekst ind i hinanden: Terror, oprørsstyrker, naturkatastrofer, sult, vandmangel, flygtningebevægelser - og lejrer, nødhjælpsoperationer for at brødføde 20 mil. mennesker, strejker, organiseret kriminalitet, en svag og nedslidt infrastruktur. Det krævede en gennemkoordineret indsats af de internationale ressourcer i området for at løse disse livstruende opgaver.

IOCC – Information Operations Co-ordination Centre. Syv CIMICOF: En litauer, to norske, fire danske

OL-R Sven Straarup

CH/CIMIC/IOCC/
LCC/NRF 14.

Chef CIMIC hovedansvar er at være LCC Chefens væsentligste rådgiver for civilt militær samarbejde. Derudover skal han sørge for, at CIMIC som funktionsområde bidrager optimalt til LCC operationer, og at CIMIC personalet samvirker smidigt og effektivt i hovedkvarterets mange forskellige Centre og Celler. (Se CIMIC organisationsdiagram).

For at løse denne opgave er det vigtigt for CH CIMIC at bevare overblikket af situationen og sikre, at CIMIC arbejdet i hovedkvarteret forløber i overensstemmelse med LCC Chefens og NRF højere hovedkvarterets hensigter (under NRF 14 var det Joint Force Command Lisbon, som var det overordnede HQ).

CH CIMIC arbejde udføres ved at deltage proaktivt i hovedkvarterets situationsopdaterende møder og koordineringsfora. Derudover fører CH CIMIC tilsyn og gennemfører sparring med CIMIC personalet for at kontrollere, at CIMIC bidragene til planlægning og styring af operationerne er optimale og til rette tid.

Ydermere har CH CIMIC ansvaret for at sikre, at LCC hovedkvarteret samt overordnet og sideordnede hovedkvarterer (Air-, Maritime- og Special Operations Component Commands)

holdes ajour med den civile situation på landjorden og med LCC valg af CIMIC løsninger. CH CIMIC har sin fysiske placering i Information Operations Co-ordination Centre (IOCC) hvor han i samarbejde med CH IOCC tilser, at CIMIC sammen med de andre ikke kinetiske midler bliver anvendt med størst mulig effekt i LCC operationer.

I snæver tilknytning til IOCC ligger LCC Stabilisation Cell (STABCELL) under ledelse af Udenrigsministeriets Civile Repræsentant. CH CIMIC har det overordnede ansvar for, at de civile stabiliseringstiltag er synkroniseret med de militære operationer for derved at opnå de bedste slut mål for hele NRF missionen.

KN-R Anders

L. Graugaard

CIMIC COORD og IO
PLANOF/IOCC/LCC

Indledningsvist skal det nævnes, at læringen ved uddannelsen frem mod

NRF-certificeringen har været stejl. Det vil hér føre for vidt at liste samtlige læringspunkter. Nedenfor er medtaget et begrænset udsnit.

Omdrejningspunktet for vores arbejdet i IOCC var kort fortalt at udarbejde anbefalinger til Commander i forhold til anvendelsen af ikke-kinetiske virkemidler, herunder deres *effekter* og mulige *informationsaktiviteter*. Når dette kunne lykkes på tværs af brancher i IOCC'en, så skyldes det i høj grad vores fysiske opsætning i kontorcontainere i tilknytning til hinanden og fælles planlægningsprocedure.

Opsætningen og organiseringen i IOCC gav kort fortalt et ganske imponerende grundlag for samarbejde mellem de repræsenterede brancher, som var: CIMIC; Key Leader Engagement (KLE); Media Ops, Psykologiske operationer og endelig den af Udenrigsministeriet ledet STABCELL. Netop den samlede placering var med til at sikre et unikt og tværgående

indsigt og gennemgående koordinering af hele cellens virke.

Effektbaseret tilgang; en læreproces

Som resten af staben blev der anvendt en effektbaseret tilgang, hvilket på tværs af brancherne gav anledning til livlige drøftelser. Ikke så meget om *End-state* (der beskriver en enkelt utvetydigt ønsket slut tilstand, der nås ved opnåelse af en eller flere delmål) som jo er defineret af forestående myndighed, men i langt højere grad gik drøftelserne fx på, hvordan man på dygtig måde måler om de ønskede effekter var opnået. Dette kræver gode metodekundskaber samt en villighed og evne til at tænke alternativt.

Et eksempel på en ønsket effektindsats var færre illegale våben i omløb i konfliktområdet. Nu var spørgsmålet så, hvordan måles dette? Som bekendt kan alt hvad der er værd at vide om økonomi beskrives med tre ord: "*udbud og efterspørgsel*". Heri var løsningen på udfordringen. Vi anvendte således prisudviklingen af illegale våben (en viden som var let tilgængelig) som vores måleindikator. Ræsonnementet var at lykkes det at begrænse udbuddet af våben, ville det automatisk foranledige højere pris (alt andet lige).

Sammenfattende bestod den kollektive læringsproces særligt i at gennemføre de forskellige analyseprocesser i fællesskab, hvilket dels klarlagde hvilke af IOCC brancher (fx CIMIC eller Media Ops mv.), som blev anvendt til hvad, dels gjorde at alle ikke-kinetiske indsats blev synkroniseret på tværs.

KN Rimvydas

Senkevicius

DO/CIMIC/IOCC/LCC

Under NRF 14 certificeringsøvelserne varetog jeg og en norsk CIMICOF funktionen som Duty Officer (DO) /CIMIC/IOCC. Vi havde an-

svaret for følgende udfordrende opgaver; informationsniveauet og behovet for vidensdeling og koordination med både højere og sideordnede stabe samt de civile aktører og dette krævede en omhyggelig og præcis behandling af ansvarsområdet. Hovedopgaven bestod i at samle information fra forskellige kilder, analysere og lægge informationerne ind i CIMIC elektroniske databaser og situations kort. Derudover skulle vi koordinere CIMIC aktiviteter med de andre IOCC sektioner samt sikre, at de relevante sektioner i LCC, andre stabe og underlagte enheder modtog de rette informationer og opgaver.

Mængden af opgaver og informationer blev så omfattende, at vi opdelte organisationen mellem os:

Jeg havde ansvaret for kontakten og koordinationen på LCC niveauet og for vores underlagte enheder. Min norske kollega tog sig af de højere og sideordnede stabe og civile organisationer.

Det blev afgørende for, at vi gennemførte vores del af opgaven med succes; formidlingen af CIMIC information til rette tid og rette sted.

KN-R Kirsten Bach

Project Officer/
IOCC/LCC

Jeg var en af fire CIMIC projektofficerer. I min funktion som project officer befandt jeg mig fysisk i IOCC sammen med de øvrige ikke kine- tiske midler. I IOCC bestod CIMIC sektionen desuden af flere danske og norske CIMICOF, der indtog funktioner som Coordination officers (COORD), Duty officer (DO) og project officers. CIMIC liaison officers blev i denne sammenhæng ligeledes underlagt IOCC.

Den store øvelse bestod i at koordinere alle IOCC specialer for at opnå bedst mulig effekt for den samlede operation, hvilket CH/IOCC og CH/CIMIC havde ansvaret for.

Humanitær Katastrofe i Dire Dawa

For mit eget vedkommende varetog jeg en del ad hoc opgaver, idet de andre CIMIC officerer var dedikerede til særlige ansvarsområder, eksempelvis flygtningelejre, infrastruktur og vandressourcer; det var problemområder, der havde høj LCC prioritet, idet de i værste fald kunne have en særdeles negativ effekt på den militære operations gennemførelse.

Jeg vil her fremhæve en særlig situation, hvor LCC matrixorganisationen kom i anvendelse for fuld udblæsning. Der opstod en meget kritisk humanitær situation i forbindelse med voldsomme oversvømmelser i Dire Dawa området, hvor flere flygtningelejre havde til huse. Det var en såkaldt ad hoc opgave, som derfor havnede på mit bord.

Samtænkning i stor Målestok

En CIMIC kernekompetence blev afgørende: Netværket med de civile aktører i området. Både FN, NGO miljøet og Tytan myndigheder igennem LCC CIMIC forbindelsesofficerer havde henvendt sig og anmodet om vores støtte til en luftbro for at påbegynde evakuering af overlevende i de isolerede flygtningelejre samt bringe nødhjælp til området. Efter flere møder med de civile aktører blev rolle – og ansvarsfordelingen mellem de civile og LCC aftalt. Så kunne vi gå i gang!

Det blev en enestående lejlighed til at koordinere med de relevante sektioner i LCC; det krævede tæt koordination med TOC og AOCC (Air Operations Co-ordination Cell) om luftstøtte samt ikke mindst med Joint Force Command – Lisbon, LCC overordnede myndighed for at sikre de nødvendige midler til operationen.

Dire Dawa sagen krævede også intern koordination i IOCC; eksempelvis nødvendiggjorde situationen et omhyggeligt samarbejde med media OPS for at sikre en korrekt informationsstrøm til og med omverdenen om NRF 14 støtte til FNs nødhjælpsarbejde i området.

Gode Lærepenge

Hvad har jeg lært af at arbejde som en del af NRF 14? Jeg tager nogle unikke erfaringer med til fremtidig brug inden for CIMIC området. Desuden har jeg fået en indgående forståelse af den kompleksitet, der dominerer på det operative og øvre taktiske niveau.

En gennemgående opgave vil jeg altid forbinde med NRF 14/LCC: Koordination og atter koordination...

LNO – Liaison Officer virke: Tre CIMIC OF, en norsk og to danske

OL-R(+) Erik Vind og MJ-R(+) Andreas Boisen LNO/LCC

I slutningen af oktober og starten af november 2009, var hele staben for NRF 14 samlet til øvelse i Oksbøl. Øvelsen, som foregik over 3 uger, byggede som beskrevet på et tænkt scenario på Afrikas Horn hvor FN havde bedt NATO om at støtte op om to landes overholdelse af en våbenhvile således at konflikten kunne stoppes og værtslandet – Tytan – kunne genopbygges.

MJ-R(+) Andreas Boisen.

Selvom det ikke var første gang, at vi stiftede bekendtskab med scenariet, så var vilkårene ændret siden den sidste træningsøvelse i juni, hvilket nok vidner meget godt om den dynamiske organisation som præger NRF.

Det gav sig fx udslag i, at de 30 CIMIC-forbindelsesofficerer som vi tidligere havde planlagt anvendelsen af, var blevet udvidet til at omfatte to CIMIC enheder med samlet 197 mand – og pludseligt ser Verden helt anderledes ud! Og det gør opgaven også!

IOCC havde valgt at anvende CIMIC enheder-

ne fortrinsvis til at stille Liaison teams, frem for den traditionelle fokus at støtte op om civile humanitære operationer. Årsagen var at den humanitære operation allerede var vel etableret i området og man indså at koordineringen og samarbejdet mellem NRF 14 og de internationale humanitære aktører (FN + NGOer) og værtslandet ville blive den helt store udfordring for LCC.

Dynamisk organisation i forskudt tid og rum

Men én ting var at vi nu havde 197 CIMIC-folk til anvendelse, en anden ting var deres spredning i både tid og rum. Omkring 40 CIMIC-folk ankom til operationsområdet i tiden umiddelbart efter G+1 (operationens første dag) sammen med specialstyrkerne (SOCC), mens de øvrige 157 CIMIC-folk endnu var på vej ind i missionsområdet. Det betød, at mens en del af CIMIC-folkene allerede havde opnået en vis form for ”rutine i stillingen” var hovedstyrken nye og uerfarne.

Vi besluttede at anvende hovedstyrken i Tytans hovedstad Unakos, hvor der både skulle oprettes CIMIC-house, etableres mødefaciliteter, oprettes kommunikationslinier, iværksættes mødevirksomhed, opstilles en reserve til umiddelbar indsættelse samt udarbejdes generelle rapporter om landet.

Mødematrix landsat

Essentielt for forbindelsesofficers virke er udarbejdelsen af et mødematrix hvori de faste møder med alle de internationale organisationer samt lokale og regionale myndigheder blev indlagt, således vi til enhver en tid kunne se, hvornår hvem skulle mødes med hvem. Denne plan skulle senere vise sig at være særdeles anvendelig i forbindelse med vores ”eksamen”.

I forbindelse med liaisonplanlægningen fandt vi ud af, at hovedkvarteret kun anvendte små 18% af den samlede helikopter-kapacitet, hvilket gav os den tanke, at IOCC skulle oprette et helikopter-båret IOCC-QRF, bestående af CI-

MIC, Media Ops samt PsyOps. Denne QRF skulle så kunne blive indsat med helikopter indenfor kort tid og nå ud til områder, hvor der var behov for en her-og-nu reaktion. Ved at opstille et sådan hold, ville NRF hurtigt kunne iværksætte tiltag som skulle forbedre støtte til den humanitære situation, tage vare om håndteringen af medierne samt iværksætte foranstaltninger til imødegåelse af fjendens propaganda.

Under øvelsen fik vi testet indsættelse af IOCC-QRF, mødematrixen, rapporterings-flowet samt samordnet en masse tiltag til understøttelse af den fredsaftale som NRF 14 var indsat til at understøtte og hvilket også endte med et succesfuldt møde mellem konfliktens parter.

Samordning og koordination af militære og civile myndigheders ressourcer

Derudover stod øvelsen sin prøve i forbindelse med samordning af de daglige rapporter og de helt nødvendige ad hoc møder på meget højt plan med værtsnationens myndigheder, de humanitære organisationer og NRF CIMIC alt sammen styret igennem Information Operations ud fra IOCC.

Grundet de meget lange forsyningsveje – 4 dages transport fra indskibningshavnen til hovedstaden hvor NRF hovedkvarteret var – blev det nødvendigt at udsende CIMIC-enheder langs med forsyningsvejene (MSR) såvel som at udsende CIMIC-enheder til de forskellige flygtningelejre i Tytan som var – og blev – oprettet som konsekvens af konflikten.

Alt i alt betød øvelsen, at vi som ledere af CIMIC-forbindelsesofficererne i NRF 14 føler, at vi er godt rustet til opgaven og klar til indsættelse hvorend NATO – og den danske regering – måtte finde det nødvendigt.

”I’m willing to go to war with you guys”

Og som en afslutning kan vi fortælle, at lederen af NATO’s kontrolstab fra NATO Joint

Warfare Centre, Oberst Nobbs fra England, afsluttede sit ophold i Danmark med ”Just call me – I’m willing to go to war with you guys!”.

OPSC – Operations Centre med Tactical Operation Centre (TOC) og Operational Planning Cell: To danske CIMICOF.

MJ-R Jørgen Mertz SO/CIMIC/TOC/OPS

Divisionens igangværende operationer ledes fra TOC, hvor det aktive team består af vagtchef, battle captain, targetting officer og en O-officer plus en række funktionelle specialister fra E, LOG, ENGR, FSCC (Fire Support Coordination Cell), flyvevåbnet og IOCC. IOCC sidder i midten af de funktionelle specialister med ENGR på venstre hånd og FSCC på højre hånd. Samarbejdet med ENGR drejer sig meget om infrastrukturen her og nu samt fremadrettet, hvor både IOCC og ENGR har brug for opdateret billede her og nu – og hvad skal til for det bliver bedre og hvor kan vi forbedre og hvem kan gøre det. Når den igangværende operation ikke kræver indsættelse af kinetiske midler er SO/FSCC ikke specielt travlt optaget. Derfor er det fint at have en ledig ressource ved sin højre hånd. Det omvendte gælder, når de kinetiske midler er fuldt indsat i en operation med ”war fighting”, hvor IOCC midlerne kun er indsat i begrænset omfang. I TOC er alle kommunikations- og signalmidler til (C2) rådighed. Der er bl.a. fire storskærme foran vagtholdet, så situationen, live TV fra CNN, BBC og andre, feltjournal og forskellige præsentationer hele tiden kan ses i opdateret version.

Korte og lange horisonter

Der er selvfølgelig perioder, hvor der ikke er ”on going” operations, der skal følges tæt og hele tiden justeres af TOC. Alle funktionerne

samlet i IOCC er med lange tidshorisonter, hvilket gør samspillet mellem TOC og IOCC til en udfordring. Den ene arbejder med måneder og uger som horisont for sin indsats og den anden med minutter. Det ændrer ikke ved, at IOCC tager det lange seje træk med bl.a. CIMIC, INFO-OPS, KLE og PSYOPS m.v., hvor tidshorizonten er uger – men der kan hurtigt opstå situationer, hvor de samme værktøjer skal anvendes i en ny situation, hvor tidsrammen pludselig bliver til timer. I perioder med lav eller ingen aktivitet arbejdes med ”contingency planing”. Alle i TOC arbejder hele tiden med ”what-if”, så intet kan ramme divisionen uden, at det i et eller andet omfang er forudset og de reaktive handlinger er planlagt. Der er ingen hviletid i TOC.

PLANC - Plans and Policy Centre: En dansk CIMICOF.

KN-R Mogens Holm CIMICOF/Plans and Policy/LCC

I forbindelse med NRF perioden var jeg placeret i Plans & Policy Centre, hvor jeg har fået en række nyttige erfaringer med operationsplanlægning ud fra et CIMIC perspektiv. En god erfaring har været samarbejdet på tværs af funktionerne i planlægningscellen. Jeg vil fremhæve samarbejdet med efterretningens cellen, hvor vi i fællesskab har givet resten af staben et nuanceret billede af omgivelser og aktører samt identificeret tværgående faktorer, der var centrale for resten af planlægningsprocessen.

En anden positiv erfaring som vi har gjort os i forbindelse planlægningsprocessen er relateret til selve konfrontationen, hvor vi inkluderede civile samt UN repræsentanter. Dette gav en vital dimension til konfrontationen, da det betød, at vi fik vores M'er og H'er valideret i

langt højere grad i forhold til de civile omgivelser og ikke mindst de forventede civile reaktioner på vores militære handlinger.

En tredje god erfaring har været samarbejdet med IOCC, hvor vi fik etableret nogle gode arbejdsprocedurer. Eksempelvis præsenterede jeg mine overvejelser i forbindelse med udarbejdelsen af en ny plan i IOCC, hvorefter alle funktionerne (CIMIC, PSYOPS, KLE, MEDIA og INFO-OPS) kom med deres input. Jeg fik herved en god støtte i min egen planlægningsproces, og den ikke-kinetiske del af operationsplanlægningen var dermed også koordineret fra start.

STABCELL – Stabilization Cell: To danske CIMICOF plus tre Civile STABs OF.

MJ J.V. Jeppesen

CIMIC/SECURITYOF/
STABCELL/LCC/NRF 14
I forbindelse med NRF -14 forberedelserne har jeg været placeret i forskellige CIMIC funktioner i IOCC.

I den sidste periode er jeg blevet placeret i STABCELL som CIMICOF sammen med MJ Søren Franzmann i funktionen CIMIC ADMIN OF. Herved kunne vi tørne om opgaverne, idet der normalt arbejdes i ”ekstended shift” i STABCELL. Herved tilsikrede vi, at der er to officerer, der matcher de civile stabs officerer, hvoraf lederen af STABCELLEN var fra Udenrigsministeriet (DA UMN). De civile stabsofficerer kan sammensættes situationsbestemt ud fra ønsket om nødvendige kompetencer afhængig af opgaverne og behov, endog kunne man forestille sig eksperter fra værtsnationen selv.

Den civile dimension; Samtænkningen

Under de fire NRF øvelser har der været anvendt særdeles dygtige faglige eksperter som civile stabsofficerer. De er kommet fra mini-

sterier og styrelser (UMN, Beredskabsstyrelsen), Internationale Organisationer (World Food Program - WFP) og det private erhvervs-liv (Grundfos, A.P. Møller Mærsk's bjærgningsselskab Switzer AS). Økonomien til de projekter, som STABCELLEN gennemfører, skal tilvejebringes i NRF 14 via det danske udenrigsministerium og sigter mod landets genopbygning. Under vores øvelser blev det til eks. større vandprojekter (planlagt af Grundfos), skolebyggerier, kommunale administrationsfaciliteter. Selvom CIMIC-opgaver og -projekter kan ligne det STABCELLEN udfører, adskiller de sig ved, at de gennemføres for at støtte den militære operation, og derfor finansieres af NATO eller af de lande, der bidrager med styrker til NRF operationen.

De henhører derfor ikke organisatorisk under STABCELL, men derimod under IOCC. Der er en del koordineringsarbejde mellem STABCELL og IOCC i at selektere, samordne og gennemføre opgaver og derfor deltager STABCELL normalt i IOCC daglige briefinger, inkl. interne CIMIC briefinger, koordinationsmøder etc.. Herved tilsikres, at alt koordineres og samordnes på lavest muligt niveau med CH/CIMIC og øvrige dele af IOCC eks. Media, PSYOPS, INFO-OPS. De to CIMICOF i STABCELLEN sikrer det smidige samarbejde mellem STABCELLENs civile genopbygningsfokus harmonerer med den militære mission.

Dagligdagen i STABCELL

STABCELL har ansvar for at bevare overblik, koordinere og sikre, at stabiliseringsopgaver og projekter gennemføres, så de både følger værtnationens genopbygningsplan samt følger DA UMN retningslinjer. Arbejdet betyder en del mødeaktivitet internt i staben og eksternt med guvernører, borgmestere, humanitære organisationer samt eksterne leverandører, for at få det hele til at gå op i en "højere enhed", således at også STABCELL opgaver støtter selve NRF missionen.

En sideopgave for STABCELLENs CIMICOF

er at gennemføre korte sikkerhedsbriefinger som indledning til de ovennævnte eksterne møder, således at deltagende IO og NGO får en opdateret forståelse af sikkerhedssituationen i de områder de arbejder i. Information hertil indhentes andre steder i NRF staben [Eks. ASIC (All Source Intelligence Centre), Ingeniør Cellen og særdeles MIL-GEO Cellen ved fremskaffelsen af særlige kort, billeder, GEO beskrivelser etc.] Tilsvarende leverer STABCELL og CIMICOF data tilbage efter møderne, således at diverse databaser kan opdateres med informationer og evt. billeder.

Koordination også praktisk grundlag for NRF samtæknings- og CIMIC projekter.

STABCELL deltager henset til den begrænsede personaleressource normalt ikke i møder vedr. praktisk detailplanlægning, udførelse og kontrol af projekter. Dette delegeres til NRF staben og dets underlagte CIMIC enheder. Hertil bruges især CIMIC-enhedernes officer også som STABCELLENs forbindelsesofficerer (LNO). STABCELLENs CIMIC ADMINOF støtter også IOCC og CIMIC enhederne med økonomistyringen sammen med NRF BUDFIN (Budget/Finance) CELLE, for derved at sikre at NRF missionens projektarbejde ikke strander grundet manglende bevillinger/tilladelser fra UMN/NATO. Herudover støtter CIMICOF i STABCELLEN IOCC med at udføre NATO- rapporteringsopgaver, samt de nationale projektstatus rapporteringer, f.eks. for dansk støttede projekter rapporteres der via HOK til FKO/FMN/UMN.

Værdifulde erfaringer

For nu at kunne administrere disse mangeartede opgaver bør personel, der forretter tjeneste i STABCELL have CIMIC UDD og en vis erfaring i praktisk udførelse af stabsarbejde for hele tiden at kunne få de rigtige personer og celler rettidigt koblet på projekterne. Derudover kræves der en fleksibilitet og lærevillighed til at følge en civil tilgang til opgaveløsninger. Det afgørende CIMIC gen er en udadvent

personlighed, der trives med at samarbejde med andre mennesker og folkeslag. Bedst vil være en praktisk periode i IOCC CIMIC forud for tjeneste i STABCELL.

Jeg fik under øvelserne sammen med MJ Søren Franzmann rig mulighed for at prøve at få ”gearkassen” til at fungere og efter en kort periode virkede det fint, selvom der stort set var nye ansigter på alle poster ved hver STARTEX. Det var en meget lærerig periode, der viser, at det kan lade sig gøre på kort tid at få en hel ny organisationskomponent til at fungere.

CH CIMIC afsluttende vurdering af NRF RESULTATER for dansk CIMIC generelt
NRF14 store bidrag til dansk CIMIC har været følgende:

- DDIV CIMIC OF har formået at videreudvikle CIMIC kompetencer på det højeste taktiske niveau, samt derudover også at operere i rammerne af både det operative og strategiske niveau.
- Via IOCC har man formået at integrere CIMIC med de andre ikke kinetiske midler for at opnå størst samlet effekt på LCC operationer.
- Via STABCELL har DDIV og det danske Udenrigsministerium operationaliseret det danske samtækningskoncept til nu også at kunne arbejde smidigt og effektivt sammen på landehovedkvarter niveau. Der er derudover blevet etableret et godt netværk med Beredskabsstyrelsen, danske og Internationale Humanitære organisationer og dansk erhvervsliv, der som noget nyt har bidraget

med civile stabsofficerer i rammerne af et militært hovedkvarter.

- Med STABCELL konceptet har man udarbejdet et smidigt redskab for at sikre synkronisering mellem den militære operation og den civile stabiliserings arbejde i et fælles operationsområde.

*CH/IOCC OL Henrik Flach og
CH/CIMIC OL-R Sven Straarup*

WHEN CREW PROTECTION REALLY MATTERS.

The Bofors Archer is a self-propelled wheeled howitzer, designed for the fragmented battlefield. Thanks to the remote control system and automatic loading, the crew can work under protection in the armoured compartment. This gives great tactical freedom and a real advantage.

BAE SYSTEMS

REAL CAPABILITY. REAL ADVANTAGE.

www.baesystems.se

Luftværnets historie – 2. del

(Raketter og Skive kaserne)

Af: SSG John M. Christiansen, Luftværnsmissilafdelingen

(Red.: Luftværnet eksisterer ikke mere i Hæren, og i forlængelse af sidste nummers artikel om Luftværnets historie, er det blevet tid til 2. del, der fokuserer på tiden, hvor raketter kom i centrum).

Soldater fra 14. Luftværnsafdeling tager som de første et af forsvarets daværende mest teknologiske våben i brug - REDEYE-raketten. Det skete ved den første skarpskydning i Nymindegab i september 1975. Efter en længere uddannelse af luftværnsrakettbatterierne, der blev udstyret med REDEYE-raketten, var man nu klar til den første skarpskydning i Danmark. REDEYE-raketten var en raket, der kunne bæres og afskydes af en mand.

Skarpskydningen i Nymindegab foregik under ledelse af Hærens Ildstøtteskole i Varde, men i samarbejde med Nørrejske Artilleriregiment i Skive, Kronens Artilleriregiment i Sjælsmark, Hærens Materielkommando og Forsvarets forskningstjeneste – det var den gang ekspertisen kunne og skulle findes flere steder. Skydningen blev overværet af ca. 600 personer med hærchefen i spidsen, men desværre skuffede

resultatet, idet kun en ud af fem raketter ramte målet. Hvert af de fem batterier affyrede en raket, så der var helt sikker basis for lidt mobning fra det en batteris side.

Året efter i august 1976 forskød REDEYE-batterierne til skydeterrænet i Oksbøl, hvor udfordringen for REDEYE igen var målsystemet "Ballistic Arial Target System" (bedre kendt som BATS), og alle ventede med tilbageholdt åndedrag, for at se om det skulle blive en træffer, eller om det skulle ende med at blive en forbier som under den første skarpskydning. Heldigvis var der ingen grund til panik, idet skytten tog koldt og roligt sigte og affyrede raketten på det rette tidspunkt, og et skarpt lysglimt efterfulgt af et drønende brag vidnede om, at raketten havde ramt. De næste skytter gentog succesen, og kun en ud af 8 ramte ved siden af, hvilket skyldtes, at skytten var for længe om at affyre raketten.

Nu var det naturligvis ikke kun skarpskydning afdelingen fik tiden til at gå med. Som mange af de "ældre" læsere ved, var tiden i 70- og 80'erne kendetegnende ved stor øvelsesaktivitet - såvel nationalt som internationalt. Det gjorde sig naturligvis også gældende for 14 LA, og uden at skulle komme ind på detaljer, men mere for at ruske op i hukommelsen og nostalgien for dem med det passende personnummer, skal nævnes BRIGADE FROST, BULLVARK FEE, KLAR IGEN, TACTICAL WEAPONRY i Oksbøl, BOLD GUARD m.m. I 1981 - ikke mange år efter den første skarpskydning med REDEYE – fremgår det allerede på budgettet for materielanskaffelser, at der i 1985 er afsat penge til nyt materiel til luftværnet, og da større nye materielanskaffelser normalt kræver en forberedelsestid på fire år, er det i selvsamme år, at beslutningen om ma-

Skarpskydning med REDEYE.

terieltype m.m. må træffes. Det skulle senere vise sig, at den endelige beslutning blev trukket lidt i langdrag, men mere om det senere.

Udsigten til et nyt LV-system gør naturligvis ikke glæden mindre for 14. Luftværnsafdeling, der samme år ved en parade på Skive kaserne festligholder, at det var 30 år siden, at afdelingen fik sit navn. Her fortæller Afdelingschefen stolt om luftværnets fortid og forventede fremtidsudsigter. Yderligere et år efter markerer Afdelingen 50-året for oprettelse af Luftværnsartilleriet i Danmark.

Parade i anledning af luftværnets 50 års jubilæum 1982. (Oberst J. Bjerre og Oberstløjtnant B. Madsen).

Vi springer nu lidt i tiden frem til august 1989 hvor 14. LA afholdte parade, hvor regimentchef OB N.O. Jensen indsatte OL B. Sohnemann som ny chef for 14. Luftværnsafdeling i stedet for OL V.T. Sture.

Parade for ny chef for 14. Luftværnsafdeling, oberstløjtnant B. Sohnemann.

Efter en for luftværnet længere periode på Skive kaserne bekendtgjorde Oberst N.O. Jensen i forbindelse med Sancta Barbara paraden den 4. december 1989 følgende

”1. januar 1990 er opstillingspligten for 14. Luftværnsafdeling ændret fra Nørrejske Artilleriregiment til Sønderjyske Artilleriregiment. Dette betyder, at 14. Luftværnsafdeling i dag optræder for sidste gang med Nørrejske Artilleriregiments mærker på ved en regimentsparade. Dermed ophører mere end 15 års tilhørsforhold til dette regiment og denne kaserne. 14. Luftværnsafdeling blev som en af Jyske Luftværnsregiments afdelinger i 1974 flyttet fra Tønder her til Skive og blev en del af det sammenlagte regiments afdelinger. Afdelingen har, som en de ældste af vore luftværnsafdelinger, stolte traditioner og vil forstå at videreføre disse ved det nye regiment i Varde. 14. Luftværnsafdeling har i de forløbne 15 år været en god repræsentant, afdelingen har haft mange dygtige soldater, som altid har været besjælet af en god korpsånd og viljen til at opnå resultater. Tiden i Skive har været afdelingens REDEYE periode. Nyt luftværnsmateriel har i nogle år været på ønskesedlen, og forventes nu at tilgå afdelingen i begyndelsen af 90'erne. Indtil da vil uddannelse af værnepligtige sikre en nødvendig friskning af afdelingens mobiliseringsstyrke.

Det er ikke med glæde, at regimentet siger farvel til 14. Luftværnsafdeling og dets personel, som i den forbindelse følger med og som i mange år har været tilknyttet regimentet her i skive. Det kommende luftværnsmateriel og bedre udnyttelse af uddannelsesmateriel og personel ved Hærens Artilleriskole i Varde har imidlertid nødvendiggjort denne flytning, som regimentet derfor kan tiltræde.

Fra regimentets side skal i den anledning af flytningen lyde en tak til afdelingen og dens personel for et godt og loyalt samarbejde og for de resultater nationalt, som internationalt, afdelingen har opnået.”

14. Luftværnsafdeling meldte sig til tjeneste på Varde Kaserne tirsdag morgen den 2. januar

1990, og Oberst Fredenslund, Regimentschefen i Varde, modtog sin nye afdeling på behørig vis med en parade tirsdag formiddag.

*14. Luftværnsafdeling
(Suspiciate Caelum:
Sku op mod himlen).*

Øvelsesaktiviteten fulgte naturligvis med til Varde, og allerede i juni 1990 deltog afdelingen med Stab og Stabsbatteriet i en brigadeføret øvelse, hvor man dog udgik af øvelse den 13. juni for at skyde skarp med REDEYE i Nymindegab. Skydningen gik ikke videre godt,

OL B. Sohnemann afleverer AFD til Oberst V. Dürr, hvorefter OL A. Olesen modtager AFD.

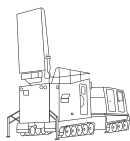
idet de fleste raketter svigtede på den ene eller anden måde. Samme år i oktober stod den igen på øvelse – og denne gang sammen med 620 (GE), og øvelsen blev igen afbrudt, men denne gang for at markere OL B. Sohnemanns afgang og OL A. Olesens overtagelse af afdelingen.

Ligesom under skarpskydningen i 1990 forløb skydningen i juni 1991 heller ikke efter planen. Skydningen endte brat, idet den blev stoppet, da en af raketterne slog smut på vandet og returnerede ind over land i Nymindegab. Heldigvis skete der hverken personel- eller materiel-skade. Om det var årsagen til at det i efteråret blev vedtaget at 14 LA skal have et nyt våben-system – STINGER – skal være usagt, men en ting er sikker – her starter endnu en ny æra i luftværnets historie (*red.: men den må I vente med til næste udgave af DAT*).

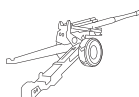

OL Bryde Jakobsen overtager 14 LA 1. september 1991, og bliver bl.a. en af dem, der skal videreføre luftværnet med stingermateriellet.

Sensors

Effectors

Connecting Sensors and Effectors in real time

Terma delivers Mission Critical Command & Control systems through offering low-risk integration of proven components including re-use of components from multiple proven systems.

